

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2017/18:22

Fredagen den 16 februari

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor

Finansminister Magdalena Andersson

Åtterrappport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 23 januari 2018

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 20 februari 2018

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar finansminister Magdalena Andersson med medarbetare till dagens EU-nämndssammanträde. Först på EU-nämndens dagordning har vi åtterrappport från mötet i rådet den 23 januari 2018. Önskar finansministern tillägga något?

Anf. 2 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

På dagordningen på själva mötet var den stora frågan hur arbetet med kommissionens EMU-paket ska läggas upp framöver. Denna diskussion resulterade i en arbetsplan som består av flera delar. Rådet gav EFK i uppdrag att vidareutveckla färdplanen för bankunionen med regelbunden avrapportering i Ekofin.

En annan fråga gällde hur ESM ska kunna utvecklas till en europeisk monetär fond. Denna fråga kommer att tas vidare av eurogruppen.

Man tog upp finanspaktens införlivande i EU-rätten. Det är sagt att kommissionen ska komma med en del klargöranden innan detta arbete kan tas vidare.

Ytterligare en fråga var nya budgetinstrument för eurozonen. Det är sagt att detta kommer att tas i beaktande när förslaget om en flerårig budgettram kommer. Kommissionen väntas lägga fram ett sådant förslag i maj – vi får se vad man kommer med.

Däremot föreslog inte ordföranden någon konkret process för hur man ska gå vidare med förslaget om en europeisk ekonomi- och finansminister. Det kan konstateras att det fanns en väldigt liten aptit på detta bland medlemsstaterna.

Något som var positivt i diskussionen var att många medlemsstater betonade vikten av att även icke-euroländer ska involveras i diskussionerna. Detta är något som såväl vi från svensk sida som andra länder har arbetat aktivt för, och det är bra att det har fått genomslag.

Nästa steg i EMU-fördjupningen är eurogruppsmötet på måndag. Också det kommer att hållas i ett inkluderande format – vi kommer alltså att kunna delta. Där ska färdplanen för bankunionen diskuteras. Det är

utestående viktiga frågor som rör hela bankpaketet, – den gemensamma insättningsgarantin, och den gemensamma finansiella säkerhetsmekanismen till resolutionsfonden.

Som jag tidigare har sagt tycker regeringen att det är positivt att man fortsätter att arbeta intensivt med bankunionen och att denna kan fullbordas. För att fullborda den behöver man dock naturligtvis kombinera detta arbete med att jobba med att minska riskerna i det europeiska bank-systemet. Här finns det lite olika syn bland medlemsstaterna på hur långt man har kommit vad gäller att minska riskerna och på hur långt man behöver komma med att minska riskerna. Därmed finns det också lite olika syn på när det är läge att gå vidare med en ytterligare riskdelning inom bankunionen.

En fråga som kommer att diskuteras är därför hur man kan och behöver utveckla konkreta mått på hur mycket riskminskning som har uppnåtts och hur detta sedan ska relateras när man går vidare med diskussionen om riskdelning. Från regeringens sida tycker vi att detta verkar vara ett rimligt tillvägagångssätt för att komma framåt i arbetet med bankunionen.

Om man tydligt kan visa att riskerna i banksystemet har minskat inger det naturligtvis förtroende för bankunionen hos medborgarna i EU.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för återrapporten.

Vi går vidare till rådets dagordning, dagordningspunkt 3, Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster.

Anf. 4 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det är bara den vanliga avrapporteringen.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Tack för den informationen!

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Hållbara finanser: högnivågruppens rekommendationer.

Anf. 6 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här kommer vi att få en presentation av en rapport från EU:s expertgrupp för hållbara investeringar samt möjlighet att diskutera denna rapport. Den innehåller rekommendationer till kom

missionen om hur hållbara finansmarknader och hållbara investeringar inom EU ska kunna främjas. Kommissionen ska lämna konkreta förslag på detta område senare i vår. Denna rapport är ett underlag för kommissionen i det arbetet.

Några exempel på rekommendationerna som jag kan nämna är att man ska ha en obligatorisk klimatredovisning för företag och investerare samt en gemensam EU-taxonomi när det gäller gröna investeringar. Det innebär bland annat att vi inom EU ska ställa krav på våra banker och försäkringsbolag att ta hänsyn till hållbarhetsaspekter och att vi medlemsstater ska komma överens om ett klassificeringssystem för vad som är hållbart. Det ska bli lättare för både stora investerare och privatpersoner att investera på ett hållbart sätt.

På rådets möte finns möjlighet att föra fram synpunkter på expertgruppens rekommendationer. Kommissionen ska sedan ta rapporten vidare och utforma konkreta förslag.

Regeringen har aktivt drivit den kända svenska linjen att det är viktigt att vi jobbar mer med hållbarhet och att vi därför också behöver hållbara finansmarknader inom EU. En viktig fråga här är att vi ska underlätta för investerare och privatpersoner att kunna fatta hållbara beslut. Det kräver att vi har en ökad transparens och rapportering av hållbarhetsrelaterad information. Det är också viktigt att information kan jämföras, vilket underlättas om man har en gemensam klassificering och standardisering.

Regeringen kan därför välkomna rapporten och dess rekommendationer.

När det gäller särskilda prioriteringar är rekommendationerna som handlar om krav på klimatredovisning, gemensamma standarder och gemensam taxonomi något som regeringen tycker är särskilt viktigt. Det är också en förutsättning för att man ska kunna lyckas med detta arbete.

Detta är något som vi tycker borde prioriteras på EU-nivå och något som vi hoppas att kommissionen tar vidare i sitt kommande förslag. Vi återkommer naturligtvis till riksdagen när kommissionen väl kommer med dessa förslag.

Anf. 7 MARIA PLASS (M):

Tack för redovisningen!

Den svenska ståndpunkten, som vi fick skriftligt, var ju inte särskilt omfattande, så jag är tacksam att vi fick lite mer muntlig information.

Min fråga var egentligen vad ministern har tänkt att framföra i diskussionen på detta möte. Jag önskar också att vi får ta del av de konkreta förslag som man pratar om innan vi går vidare.

Anf. 8 JENS HOLM (V):

Detta är ett välkommet initiativ. Det är bra att regeringen bejaktar det. Jag tror också att det är bra om regeringen är proaktiv i denna fråga, så att förslagen som kommer till våren blir så bra och så skarpa som möjligt.

Jag tycker att dagens redovisningar lämnar mycket övrigt att önska. Man har tittat på hur banker redovisar fonder. Det verkar som att det ganska ofta inte finnas någon riktig struktur och logik. Ganska ofta verkar det handla rätt mycket om greenwashing, alltså att någon vill ge sken av att olika fonder är gröna för att kunna marknadsföra dem. Jag tror att det är jättebra med mer struktur.

Det jag undrar är om det också kommer att finnas förslag om åtgärder mot finansinstitut som bryter mot reglerna. Kommer reglerna att vara skarpa i så måtto att det kommer att finnas möjlighet till sanktioner mot dem som redovisar på ett felaktigt sätt och försöker att använda någon form av miljömärkning eller hållbarhetsmärkning i syfte att öka vinsten i stället för att göra hållbara placeringar? Avser regeringen att spela in sådana förslag så att det blir ett riktigt robust system, som kan efterlevas?

Anf. 9 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Vi vet ännu inte vilket förslag kommissionen kommer att komma med. Finns det något förslag i rapporten om sanktioner mot dem som inte följer reglerna för redovisning?

Anf. 10 Departementssekreterare ÅSA STERTE:

I rapporten finns åtta förslag som rör transparens och hållbarhet. Det finns också förslag om att tillsynsmyndigheterna ska få större mandat att integrera hållbarhet i sin tillsyn. Exakt hur man ska efterleva detta återstår att diskutera på kommissionsnivå – det är inte klart. Men regeringen för en aktiv politik och har redan infört detta för vår egen finansinspektion, så det är någonting som regeringen förespråkar.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Ansvarsfrihet för kommissionen för genomförandet av budgeten för 2016.

Anf. 12 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Denna punkt gäller den årliga frågan om ansvarsfrihet, som handlar om att Ekofin ska anta rekommendationer till Europaparlamentet om huruvida kommissionen bör beviljas ansvarsfrihet för den genomförda budgeten för 2016.

Denna fråga baseras på revisionsrättens årsrapport för genomförande av EU:s budget. För 2016 uppskattar revisionsrätten att den totala felprocenten för betalningarna är 3,1 procent, vilket är en minskning jämfört med förra året, då siffran var 3,8 procent. Det är naturligtvis positivt att felprocenten har sjunkit, men den överstiger fortfarande gränsen för väsentliga fel, som ligger på 2 procent.

Värt att notera är att revisionsrätten för budgeten för 2016 lämnar ett mer positivt revisionsutlåtande än tidigare år. I stället för uttalanden med avvikande mening lämnar man för första gången ett uttalande med reservation vad gäller laglighet och korrekthet i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna.

Även om felprocenten har sjunkit de senaste åren är den fortfarande över 2 procent, och revisionsutlåtandet är inte rent. Regeringen anser också att det är för tidigt att bedöma om den minskade felprocenten kan tolkas som att genomförandet av budgeten håller på att förbättras. Därför har vi för avsikt att rösta nej till rekommendationen om ansvarsfrihet även detta år. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 13 MARIA PLASS (M):

Det har varit olika – avstår, nej och så vidare. Jag vill framföra att vi från Alliansen stöder detta nej.

Anf. 14 JENS HOLM (V):

Även vi i Vänsterpartiet stöder detta nej. Det står i den skriftliga ståndpunkten att regeringen avser att återkomma, men det är jättebra att ni har skärpt ståndpunkten. Det är mycket viktigt att markera mot denna dåliga hantering av våra gemensamma medel.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Budgetriktlinjer för 2019.

Anf. 16 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska Ekofin anta slutsatser om riktlinjer för 2019 års budget. Dessa tas fram som ett årligt inspel till kommissionens arbete med sitt årsbudgetförslag. Detta är ingenting som det brukar bli någon diskussion om på Ekofin. Förslaget till årsbudget kommer i maj.

I riktlinjerna framhåller rådet att budgetdisciplin ska råda och understryker behovet av en ansvarsfull budgetering och tillräckliga marginaler i årsbudgeten. EU-budgeten ska enligt riktlinjerna stödja tillväxt, konkurrenskraft, sysselsättning, sammanhållning och jordbruk samt hantera säkerhet, migration och yttre skydd av gränser.

Regeringen anser att årets budgetriktlinjer återspeglar regeringens ståndpunkt om en effektiv och restriktiv budgetpolitik inom EU och har därför för avsikt att ställa sig bakom slutsatserna.

Anf. 17 JOHNNY SKALIN (SD):

Det är bra med budgetrestriktivitet och att vi håller tillbaka utgifter. Jag tycker dock att det är hög tid att vi också minskar utgifterna – inte bara lite utan mycket. Det vore bra om man redan nu kunde spela in detta i diskussionerna och förbereda för den långtidsbudget som kommer om ett par år, så att vi också blickar framåt.

Det är ju så att när Storbritannien lämnar unionen kommer vi att stå inför nya utmaningar när det gäller att finansiera alla de här projekten inom Europeiska unionen, och jag tror att man måste börja i tid för att begränsa de ökade utgifter som jag förväntar mig kommer att uppstå på sikt.

Jag vill därför anmäla avvikande mening, eftersom jag vill att regeringen inte bara är budgetrestriktiv i den här situationen utan också trycker på för att minska utgifterna, inte minst inom sammanhållnings- och jordbrukspolitiken.

Anf. 18 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Min frågeställning rör brexit. Om det skulle bli en så kallad hard brexit, det vill säga att man lämnar EU utan att det finns något av det brittiska parlamentet godkänt avtal, vilket det ju skrivs en del om i världspressen i dag, kommer det då i det här sammanhanget att göras någon alternativbudget eller föras någon diskussion?

Anf. 19 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Enligt den överenskommelse som finns mellan EU och Storbritannien kommer Storbritannien att betala för sina åtaganden under den här budgetramen.

Svaret är alltså att jag inte tror att kommissionen kommer att göra någonting sådant, utifrån den överenskommelse som finns. Jag utgår från att kommissionen nog utgår från att den överenskommelse som man har slutit också kommer att gälla. Det är min gissning.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finns jag att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt och en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Under rubriken Övriga frågor på rådet finns offentlig upphandling och strategiska investeringar – en information. Önskar finansministern säga något om den?

Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska kommissionen presentera ett upphandlingspaket som är ett initiativ som syftar till att ta till vara potentialen i offentlig upphandling för att kunna stärka ekonomin, stimulera innovation och bidra till en hållbar utveckling.

Det här är ett paket som formellt behandlas i konkurrenskraftsrådet, och inför det möte som man hade där i november informerades EU-nämnden om detta paket. Eftersom offentlig upphandling utgör en stor del av offentliga utgifter har det bedömts att det är bra att också finansministrarna informeras om detta.

Upphandlingspaketet består av fyra delar: meddelande om offentlig upphandling i och utanför EU, där medlemsstaterna uppmanas att utveckla en strategi för upphandlingspolitiken, meddelande om att främja investeringar genom frivillig förhandsbedömning av upphandlingar av stora infrastrukturprojekt, en rekommendation om professionalisering av offentliga upphandlare och en konsultation om stimulans av innovation genom offentlig upphandling.

Genom det här initiativet vill kommissionen uppmuntra medlemsstaterna att frivilligt utveckla en strategi för upphandlingspolitiken och förbättra upphandlingen i praktiken, vilket är någonting som vi i Sverige redan jobbar med sedan tidigare.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor på den punkten. Finns det något ytterligare som finansministern vill informera nämnden om innan vi skiljs åt?

Anf. 23 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag kan bara informera om en fråga som kan komma upp under Övriga frågor men där Sverige inte har rösträtt. Det gäller utnämning av vice ordförande i ECB.

På den delen av eurogruppens möte på måndag där vi inte deltar kommer man att diskutera utnämningen av en ny vice ordförande i ECB. Det finns två nominerade kandidater, Luis de Guindos som är finansminister i Spanien och Philip Lane från centralbanken på Irland.

Är det så att man kommer överens om en kandidat på eurogruppsmötet kommer frågan att föras upp på Ekofinrådets dagordning för en omröstning. Men det är alltså en fråga där vi inte har rösträtt.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen. Vi tackar också finansministern med medarbetare för deras deltagande vid dagens EU-nämndssammanträde.

§ 2 Jordbruk och fiske
Statssekreterare Elisabeth Backteman
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 29 januari 2018
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 19 februari 2018

Anf. 25 ORDFÖRANDE:

Vi hälsar statssekreterare Elisabeth Backteman med medarbetare välkomna hit.

På vår gemensamma dagordning har vi först en återrapport från möte i rådet den 29 januari 2018. Önskar statssekreteraren tillägga något?

Anf. 26 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN:

Nej, jag har inga tillägg. Jag svarar på frågor om det finns några sådana.

Anf. 27 ORDFÖRANDE:

Det finns inga frågor. Vi tackar för information.

Vi går in på rådets dagordning. Där har vi dagordningspunkt 3, Meddelande från kommissionen: Framtiden för livsmedel och jordbruk.

Anf. 28 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN:

På rådsmötet ska kommissionens meddelande om framtiden för livsmedel och jordbruk återigen diskuteras. Meddelandet publicerades i november och innehåller kommissionens syn på inriktningen av den kommande reformen av jordbrukspolitiken. I den faktapromemoria som gick till riksdagen den 2 januari beskrivs meddelandets innehåll och regeringens preliminära ståndpunkt. Vi hade också en överläggning med miljö- och jordbruksutskottet i december och i går.

Vid det förestående rådsmötet har det bulgariska ordförandeskapet valt att fokusera på fyra frågeställningar. De rör direktstöd, produktionskopplade stöd, miljö och klimat samt landsbygdsutveckling.

Den första frågan rör hur direktstöden bör utformas för att garantera ett rättvisare och mer effektivt resultat för EU:s jordbrukare. Regeringen ser att på kort sikt har direktstöden stor betydelse för jordbrukarnas inkomster. De nuvarande direktstöden riskerar dock att kapitaliseras i högre markvärden och högre arrenden. Det leder till en ineffektiv politik, som även försvårar för unga, nya och aktiva jordbrukare att komma in i jordbruket och att expandera sin verksamhet.

Regeringen anser att verklig förenkling bör utgöra huvudfokus i kommande reform av CAP. Regeringen vill till exempel öppna för medlemsländer att använda ett förenklat system utan stödrätter. Detta skulle innebära minskad administration för både lantbrukare och myndigheter och en verklig förenkling. Direktstöden bör minska väsentligt och jämnas ut mellan medlemsländerna. På längre sikt bör de fasas ut. Regeringen anser att utjämningen mellan medlemsländerna bör fortsätta och ske på en lägre nivå än dagens medelvärde.

Regeringen är skeptisk till att införa takbelopp i fråga om hur mycket stöd en enskild jordbrukare kan erhålla. Skälet till det är att det riskerar att hämma strukturutveckling i jordbruket och en utveckling mot en

konkurrenskraftig och hållbar sektor. Det är viktigt att takbelopp för stöden inte införs som ett obligatorium på medlemsstatsnivå.

Regeringen anser att samtliga val av omfördelning bör omfattas av subsidiaritet, så att länder kan välja den åtgärd som passar bäst i respektive medlemsstat. Högre effektivitet och miljönytta är möjligt genom att man tar bort förgröningsstödet i den första pelaren och i stället arbetar med riktade åtgärder inom ramen för landsbygdsprogrammet. Regeringen anser att systemet med tvärvillkor behöver ses över och att det bör tas bort för de arealbaserade åtgärderna i landsbygdsprogrammet.

Den andra frågan rör kopplade stöd, det vill säga direktstöd som är kopplade till att jordbrukaren har en viss produktion. Frågan från ordförandeskapet handlar om hur de bör utformas för att bättre bidra till de gemensamma målen för CAP.

Regeringen vill ha mer fokus på fortsatt marknadsorientering. De produktionskopplade stöden bör begränsas och minskas på EU-nivå. Så länge de finns kvar bör det fortsätta att vara ett EU-gemensamt regelverk för omfattningen och villkoren för kopplade stöd. Kriterierna för när kopplade stöd får användas bör vara strikta och relaterade till specifika miljöeffekter eller regionala effekter. Det är viktigt att en ökad subsidiaritet inte leder till en snedvridning av konkurrensen.

Den tredje frågan handlar om hur och på vilken nivå miljöåtgärder bör regleras, så att åtgärderna bidrar till gemensamma mål samtidigt som de är resultatorienterade och säkerställer lika villkor på den gemensamma marknaden. Regeringens uppfattning är att jordbrukspolitiken även i fortsättningen ska ha ambitiösa mål på miljö- och klimatområdet och bidra till internationella åtaganden, som Parisavtalet och Agenda 2030.

Enligt regeringen bör riktade miljö- och klimatersättningar av den typ som finns i landsbygdsprogrammet ges relativt större utrymme än i dag – detta inom ramen för en totalt sett minskad budget. Regeringen anser att politiken bör utformas utifrån nationella och regionala behov samtidigt som den måste bidra till EU-gemensamma åtaganden.

Den fjärde frågan berör landsbygdspolitiken och handlar om hur den ska moderniseras och förenklas för att bidra till mer hållbara landsbygdsekonomier och jobb och tillväxt på landsbygden. Regeringen anser att landsbygdsprogrammet även fortsättningsvis är ett viktigt instrument för att främja landsbygdens allmänna utveckling avseende jobb och tillväxt. Även i nästa programperiod finns det ett behov av att ha ett organiserat samarbete med övriga strukturfonder för att kunna skapa en sammanhållen landsbygdspolitik, och det är viktigt att lagstiftningen för samtliga fonder harmoniseras.

Regeringen bedömer att en strategisk plan, baserad på en behovsanalys, är ett bra redskap för att möta landsbygdens utmaningar. Under planens löptid är det väsentligt att det finns en flexibilitet för att ändra valda åtgärder och budgetfördelning. Regeringen uppfattar kommissionens föreslagna leveransmodell som ett steg i rätt riktning.

Flera av de aspekter som jag just nämnt och som rör den nya förvaltningsmodellen kommer också att diskuteras vid den informella lunch som ordförandeskapet bjudit in till i samband med rådsötet.

Anf. 29 GUNILLA NORDGREN (M):

Tack för en bra föredragning! Vi hade en diskussion i miljö- och jordbruksutskottet i går. Jag uppskattar att den texten kom med, för den texten hade varit med förut. Det gäller detta med konkurrenskraft och detta med ägarskifte – att man måste underlätta det. Vi delar också regeringens syn när det gäller mer marknadsanpassning och att vi kommer att hamna på en lägre nivå i långtidsbudgeten, om inte annat. När brexit är genomfört måste nämligen budgeten dras ned. Och eftersom en stor andel av EU:s budget är jordbruksbudgeten kommer det att ge effekt.

Vi delar regeringens åsikt här att vi måste ha en hållbar produktivitet och konkurrenskraft. Det gäller konkurrenskraften inom länderna. Sedan kan jag tycka att det är viktigt att vi har en lika konkurrenskraft mellan länderna.

Jag tänker till exempel på växtskyddsmedel och den typen av produkter. Man ska ha samma regler. Det finns exempel där produktionen flyttar från Sverige till Tyskland eller Polen som godkänner ett medel. Produkterna ska då transporteras hit, vilket gör att miljön inte tjänar på det. Nu är det inte föremål för behandling i dag, men jag vill ha det nämnt.

Vi hoppas att vi kan enas om landsbygdsprogrammet och att man tillåter länder att mer besluta själva. Där är vi också med. Ibland är det lite EU-överstatligt. Vi delar regeringens ståndpunkt.

Anf. 30 JENS HOLM (V):

Överlag tycker vi att den svenska positionen är bra och att man verkar åt rätt håll. Vad gäller miljödelen i jordbrukspolitiken är det otroligt viktigt att miljönyttan kan stärkas. Det är inte första gången man säger det. Vi har till exempel haft en förgröningsprocess som inte har varit särskilt framgångsrik.

Det är viktigt att regeringen är konkret i förhandlingarna och talar om hur vi ska kunna få ut mer miljönytta av jordbrukspolitiken. Det finns en enorm mängd subventioner som är direkt kontraproduktiva från ett miljöperspektiv.

Sedan har jag några konkreta frågor. Det är bra att regeringen driver att direktstöden ska fasas ut och på sikt avskaffas. Jag undrar om regeringen har någon tanke om när direktstöden kan vara avskaffade. Har regeringen spelat in något konkret årtal där?

I den svenska positionen står det att regeringen är skeptisk till ett takbelopp för direktstöden. Många av stöden går till jordbrukare som redan är väldigt välbeställda medan småbrukare får en förhållandevis liten del av stöden. Finns det därmed inte en poäng med att man ska ha ett takbelopp så att vissa inte kan sko sig alltför mycket på subventionerna? Hur resonerar regeringen här?

Jag har en sista fråga. Det är bra att regeringen vill begränsa de kopplade produktionsstöden. Men vill ni inte också avskaffa de kopplade stöden? Om ni vill avskaffa dem, borde ni då inte säga det tydligt i diskussionerna?

Anf. 31 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN:

Jag börjar med första frågan när regeringen tror att direktstöden ska vara avskaffade. Det är väldigt svårt att ha en uppfattning om exakt när det ska ske. Vi vet att det finns medlemsstater i EU som har en helt annan

uppfattning. Jag får nog passa på den frågan. Det här är en fråga där vi kommer att vara explicita med vad vi tycker. Det beror också på vad andra medlemsstater kommer att tycka om vi får fler som tycker som vi. Jag tror att det i varje fall kommer att ta några år innan vi är där.

Din andra fråga handlade om att regeringen är skeptisk till takbeloppet men att det går stora belopp till välbeställda jordbrukare och att småbrukare inte får så mycket. Jag tror att jag får be om lite assistans här.

Anf. 32 Departementssekreterare ANNEKE SVANTESSON:

Förhållandena socialt och ekonomiskt ser olika ut i de olika medlemsstaterna. Takbelopp kan vara ett bra verktyg för vissa länder. Men det är viktigt att det sker i förhållande till hur lantbruk och struktur ser ut.

Med det förslag som kommissionen lite har skissat på i sitt meddelande skulle vi plocka stöden från den hälften som är aktiva och lever på sitt lantbruk och lägga stöden på sådana som kanske har en mindre gård eller gamla investeringar.

Det är viktigt om man använder verktygen att de får anpassas efter hur medlemsstatens struktur ser ut.

Anf. 33 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN:

När det gäller din tredje fråga är vi framför allt kritiska till de kopplade stöden när de syftar till att öka produktionen. Men det kan finnas andra intressen som handlar om regionala omständigheter, miljöhänsyn och så vidare, där det kan finnas en poäng. Men just kopplingen till att öka produktionen är den som vi framför allt är kritiska mot.

Anf. 34 MAGNUS OSCARSSON (KD):

Herr ordförande! Jag tycker att det är en bra skrivning som blev efter vårt möte i går hos miljö- och jordbruksutskottet. Det är viktigt att detta med jordbrukets konkurrenskraft står med. Målen för livsmedelsstrategin som många partier stod bakom och som antogs finns nu med här, och jag är glad för det.

Jag är ytterst tveksam till takbeloppet för stöden. Jag håller med regeringen där. Det tror jag kan vara till nackdel. Det gäller vår ståndpunkt kontra hur man ser det i de andra länderna. Hur tror man att vi ska kunna få genomslag? Är det stängt? Vad tror man om det?

Anf. 35 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Tack för föredragningen! På det stora hela ställer jag upp på den intention som regeringen har i förhandlingarna. Jag har två frågeställningar.

Den första rör de två jordbrukspolitiker som jag påstår att vi fortfarande har i Europa. Vad jag har sett i dokument förs den inte någon diskussion om att föra samman de två jordbrukspolitikerna till en, vilket jag tycker borde vara målet. Hur ser regeringen på att framföra synpunkter på detta område? Med de två jordbrukspolitiker menar jag den jordbrukspolitik som de numera inte så nya medlemsstaterna fick vid ingången i unionen parallellt med att vi som räknade oss som gamla behöll den jordbrukspolitik som vi hade haft sedan gammalt.

Den andra frågeställningen är i och för sig nationell. Jag har en undran om hur regeringen ser på den fortsatta utjämning som jag tycker att vi bör göra nationellt, det vill säga att inte dela in landet i de stödområden vi har och som i sak skulle stödja sämre gynnade områden i vårt land.

Anf. 36 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN:

Först till Magnus Oskarssons fråga. Det är troligt att det blir någon form av takbelopp. Det som vi i sådana fall kommer att driva, som jag också sa, handlar om att det ska vara en frivillighet för varje medlemsstat att ställning till om man vill tillämpa capping, takbelopp, eller inte. Där har vi inte sett något konkret specifikt förslag än.

När det gäller Eskil Erlandssons två frågor om de två olika jordbrukspolitikerna, som du uttrycker det, är vi positiva till en utjämning mellan EU:s medlemsstater. Vi vill se *en* inre marknad även på jordbruksområdet. CAP är vår politik för det.

Din andra fråga var om den fortsatta utjämningen inom Sverige. Det pågår ett sådant förändringsarbete för att fortsätta att utjämna det. Det är något som regeringen har jobbat med under mandatperioden. Jag vet inte om Anneke vill tillägga någonting.

Anf. 37 Departementssekreterare ANNEKE SVANTESSON:

Utjämningen så att varje hektar får lika mycket inkomststöd pågår till och med 2020. Det är en fastställd trappa. När det gäller omfattningen av inkomststödet är den generella ståndpunkten att fasa ut. Där får vi se vad andra länder gör och hur stor budgeten blir.

Anf. 38 JENS HOLM (V):

Det låter som att vi tycker lite olika om takbeloppet. Svaret till mig var mer att det ser olika ut i olika länder. Det gör det förstås. Men nog tycker jag att det är rimligt att man har en maxgräns för hur mycket subventioner som kan betalas ut till ett och samma företag.

De som tar emot de största mängderna av subventionerna är stora företag. Det är inte några småjordbrukare. Det är fullt rimligt att förvänta sig att de kan stå på egna ben och producera vad marknaden vill ha. Det är lite konstigt att regeringen inte kan backa upp det förslaget.

Det skulle vara intressant att veta vad det föreslagna takbeloppet är nu. Vilka summor talar man om?

Anf. 39 ESKIL ERLANDSSON (C):

Jag har en kommentar och en följdfråga om den nationella utjämningen. Det pågår en utjämning till 2020. Det är jag väl medveten om. Men hur är regeringens tankegångar efter 2020? Det är ju inte utjämnat till 2020.

Anf. 40 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN:

När det gäller diskussionen om takbeloppet får vi återkomma. Vi vet i dagsläget inte. Det finns inte några siffror eller något skarpt förslag. Vi får nog återkomma och fortsätta diskussionen.

Sedan tror jag att vi också får fortsätta diskussionen om vad som ska hända efter 2020 när vi närmar oss 2020. Vi är fortfarande inne i denna

programperiod. Vi är precis i början av att inleda diskussioner och förhandlingar om nästa programperiod.

Anf. 41 GUNILLA NORDGREN (M):

Jag vill bara tillägga något om detta med tak. Om man inför det i ett land och inte i andra länder snedvrider man konkurrensen. Ett rationellt jordbruk är ofta i stora enheter. Skulle vi införa tak och man inte gör det i Tyskland eller i Frankrike snedvrider man konkurrensen.

Det är både ur konkurrenshänseende och sett till ett rationellt jordbruk att vi vill öka produktionen av jordbruksprodukter i EU. Det vill vi. Vi vill öka vår livsmedelsmedelsförsörjning och allt möjligt. Att det införs på stora enheter i dag handlar om teknik. Man tröskar ju med satellit och allt möjligt. Det kostar. Vi kan inte motverka stora jordbruk som är rationella.

Framför allt gäller att om man ska ha tak måste man ha motsvarande tak. Annars skulle rationella jordbruk i Tyskland slå ut stora jordbruk i Sverige. Det är bra att diskussionen fortsätter. Men vi måste ha detta med konkurrens och lika villkor i huvudet hela tiden.

Anf. 42 ORDFÖRANDE:

Önskar statssekreteraren tillägga något i diskussionen? Det gör hon inte. Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Översyn över EU:s bioekonomistrategi och jordbrukssektorns roll.

Anf. 43 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN:

Det bulgariska ordförandeskapet vill diskutera hur jord- och skogsbrukare ska integreras bättre i bioekonomins värdekedjor i den kommande reviderade bioekonomistrategin. Ordförandeskapet vill också ta upp frågor om vad som bör göras på nationell nivå.

För det europeiska samarbetet vill vi se att forskning och innovation inklusive kunskaps- och informationssystem får stort utrymme i den reviderade strategin. Jag ser positivt på satsningar inom partnerskapsprogrammet för innovation i jordbruket, EIP-Agri, som finns inom landsbygdsprogrammet. Detta kan med fördel vidareutvecklas så att primärproducenterna integreras bättre i bioekonomins värdekedja.

Nationellt är samverkansprogrammet inom cirkulär och biobaserad ekonomi ett exempel på hur man kan samla aktörer i ett partnerskap för innovation och gemensamt arbeta strategiskt genom att identifiera prioriterade behov och också kraftsamla för åtgärder.

Anf. 44 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, EU:s proteinplan.

Anf. 45 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN:

Kommissionen kommer att informera om arbete med att ta fram en strategi för proteingrödor i EU. Rapporten förväntas komma i slutet av året. Bakgrunden är att flera medlemsstater under några år har arbetat med

initiativ för bland annat ökad produktion av proteingrödor i EU och då särskilt soja. Rapporten kommer att titta på bland annat forskning och innovation, utmaningar inom odling, miljöeffekter och marknadspotential.

Regeringen ser positivt på om det genom forskning och kunskapsutveckling går att utveckla odling av flera högvärdiga proteinkällor i EU. Det är viktigt att eventuella förslag till åtgärder inte blir handels- eller marknadsstörande.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det även här finns stöd för regeringens redovisade inriktning.

På rådets dagordning finns också punkten Övriga frågor. Önskar statssekreteraren tillägga något? Inte. Då tackar vi statssekreterare Backteman och medarbetare för medverkan vid dagens sammanträde.

Innehållsförteckning

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 4 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 6 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	2
Anf. 7 MARIA PLASS (M)	3
Anf. 8 JENS HOLM (V)	3
Anf. 9 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	3
Anf. 10 Departementssekreterare ÅSA STERTE	4
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 12 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	4
Anf. 13 MARIA PLASS (M)	4
Anf. 14 JENS HOLM (V)	4
Anf. 15 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 16 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	5
Anf. 17 JOHNNY SKALIN (SD)	5
Anf. 18 ESKIL ERLANDSSON (C).....	5
Anf. 19 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	5
Anf. 20 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	6
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 23 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	6
Anf. 24 ORDFÖRANDEN.....	6

§ 2 Jordbruk och fiske

.....	7
Anf. 25 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 26 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN	7
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 28 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN	7
Anf. 29 GUNILLA NORDGREN (M).....	9
Anf. 30 JENS HOLM (V)	9
Anf. 31 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN	9
Anf. 32 Departementssekreterare ANNEKE SVANTESSON	10
Anf. 33 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN	10
Anf. 34 MAGNUS OSCARSSON (KD).....	10
Anf. 35 ESKIL ERLANDSSON (C).....	10
Anf. 36 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN	11
Anf. 37 Departementssekreterare ANNEKE SVANTESSON	11

Anf. 38	JENS HOLM (V)	11
Anf. 39	ESKIL ERLANDSSON (C)	11
Anf. 40	Statssekreterare ELISABET BACKTEMAN	11
Anf. 41	GUNILLA NORDGREN (M)	12
Anf. 42	ORDFÖRANDEN	12
Anf. 43	Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN	12
Anf. 44	ORDFÖRANDEN	12
Anf. 45	Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN	12
Anf. 46	ORDFÖRANDEN	13